

Scenariusz zajęć do realizacji w instytucjach kultury

Dotyczy etapu edukacyjnego: I-III

Zaproponowany scenariusz spełnia zapisy **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół** właściwe dla I etapu edukacyjnego - klasy 1-3 szkoły podstawowej oraz realizuje założenia projektu „**Fascynujący świat nauki i technologii**”.

Uzasadnienie:

Scenariusz realizuje cele kształcenia określone w podstawie programowej. Tematyka zajęć podejmuje jedno z głównych zadań edukacji wczesnoszkolnej, jakie stanowi kształtowanie u dziecka pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości w poznawaniu otaczającego świata. Zaproponowany przebieg zajęć sprzyja rozwojowi ciekawości poznawczej, kreatywności oraz umiejętności formułowania wniosków badawczych. Temat zajęć uwzględnia przede wszystkim cele edukacji społecznej, tj. identyfikowanie się ze swoją rodziną i jej tradycjami. Uczeń określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym i lokalnym. Zajęcia realizują także inne treści zawarte w podstawie programowej, takie jak:

- realizacja prostych projektów w zakresie form użytkowych;
- podejmowanie działalności twórczej, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- uczestniczenie w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami.

1	Temat zajęć (na 6 h. dydaktycznych)	Abakadabra obrzędów magia (edukacja polonistyczno – społeczna) Podtrzymywanie tradycji i zwyczajów świątecznych (warsztaty plastyczno - techniczne)
2	Cele ogólne	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - rozwija zainteresowanie różnymi dziedzinami sztuki; - poznaje obyczaje i zwyczaje kultywowane na Śląsku Opolskim; - kształtuje ciekawość poznawczą; - kształtuje wrażliwość i gust estetyczny.
3	Cele szczegółowe (określające umiejętności uczniów jakie naberą w ramach zajęć)	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie pojęć: <i>zwyczaj, obrzęd, tradycja</i>; - wskazuje na mapie Polski tereny Śląska Opolskiego; - wykonuje kroszonki, palmy wielkanocne, pisanki według przygotowanej instrukcji (w okresie zimowym – proponowana tematyka Świąt Bożego Narodzenia: ozdoby choinkowe, pierniki, bombki); - odgrywa scenki dramatyczne – inscenizacje obrzędów; - dba o estetykę wykonywanych prac oraz porządek wokół warsztatu pracy twórczej; - formułuje życzenia świąteczne; - wykonuje ćwiczenia gimnastyczne z wykorzystaniem pisanek / bombek choinkowych; - twórczo współpracuje w grupie; - doskonali umiejętności skutecznego komunikowania swoich spostrzeżeń i opinii;

		-kształtuje gotowość do uczestnictwa w kulturze.
4	Metody i techniki pracy –służące osiągnięciu efektów opisanych w celach szczegółowych	<p>Metody pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prelekcja; - pogadanka heurystyczna; - praca z mapą; - giełda pomysłów; - zajęcia praktyczne – warsztaty manualno-plastyczne; - pokaz; - elementy dramy. <p>Formy pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna; - grupowa.
5	Materiały dydaktyczne oraz środki (np. prezentacje, teksty, karty pracy, słuchowiska, filmy, nagrania itp.)	<ul style="list-style-type: none"> - mapa Polski – plansza + kontury mapy dla uczestników zajęć; - plansze z pojęciami: <i>zwyczaj, obrzęd, tradycja</i>; - eksponaty sztuki ludowej, charakterystycznej dla regionu; - materiały dekoracyjne i plastyczne do wykonania palm wielkanocnych, pisanek, kroszonek (tradycyjnych ozdób Bożonarodzeniowych w zimie); -szablony pisanek wielkanocnych; -kartki papieru i flamastry; -wiklinowy koszyczek (stroik w zimie); -drewniane łyżki.
6	<p>Przebieg zajęć</p> <p>Opis, jak powinny wyglądać warsztaty-może być np. z podziałem na wstęp, część główną i końcową. Powinien zawierać takie elementy jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sformułowanie problemu, - zmotywowanie do pracy nad jego rozwiązaniem z pomocą różnorodnych metod i technik pracy (im bardziej zróżnicowane zadania, tym lepsze efekty kształcenia) ukierunkowanych na odkrywanie, przeżywanie, analizowanie, dociekanie, dyskusję, zabawę, doświadczenie, eksperyment... - rozwiązanie problemu - wspólne podsumowanie zajęć - końcowe uznanie wspólnych osiągnięć 	<p>I. Wstęp:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przywitanie, czynności organizacyjne; - zwiedzanie wystawy sztuki ludowej; - dzielenie się wrażeniami i emocjami związanymi z obejrzanymi eksponatami; - zdefiniowanie nazwy geograficznej „Śląsk Opolski” – ćwiczenia z mapą Polski; - sformułowanie problemu: Jakie zwyczaje kulturywuje się w naszej Małej Ojczyźnie? <p>II. Faza realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmowa wstępna na temat tradycji, zwyczajów, dorocznego cyklu obrzędowego; - praca w grupach: grupy poszukują odpowiedzi na pytanie – jakie zwyczaje Wielkanocne (Bożonarodzeniowe) obecne są w waszych rodzinnych domach? Praca metodą giełdy pomysłów – propozycje odpowiedzi uczniowie zapisują na białym brystolu (notatka graficzna „słoneczko”, odpowiedzi w promykach); - prowadzący weryfikuje wyniki pracy grup; - zajęcia warsztatowe - praca w grupach: liderzy grup losują zadania dla grupy: Zadanie nr 1: wykonywanie palm wielkanocnych (łańcucha na choinkę); Zadanie nr 2: zdobienie kroszonek (zdobienie pierników); Zadanie nr 3: malowanie pisanek (malowanie bombek). Zadanie dla wszystkich grup – definiowanie pojęć <i>obrzęd, zwyczaj, tradycja</i> przy użyciu rozsypanki wyrazowej.

		<p>- praca indywidualna: Tworzenie „koszyczka życzeń” (stroika): zdobienie szablonów pisanek (bombek choinkowych) oraz wpisywanie treści życzeń świątecznych na odwrocie (przypomnienie zasad pisowni zwrotów grzecznościowych).</p> <p>- pokaz inscenizacji obrzędowych – interaktywne uczestnictwo uczniów (metoda dramy).</p> <p>III. Faza końcowa:</p> <p>- wystawa prac uczniów; - grupowe zawody sprawnościowe – bieg z pisankami (bombkami) na drewnianych łyżkach; - pożegnanie uczniów.</p>
7	<p>Opis treści podstawy programowej realizowanych w ramach zajęć (z rozróżnieniem na przedmioty humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, uczniów zdolnych oraz uczniów z dysfunkcjami /trudnościami w nauce, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja polonistyczna: <ul style="list-style-type: none"> - rozwój umysłowy w zakresie wypowiedania się; - dbałość o kulturę języka; - uczestnictwo w zabawie teatralnej. • edukacja plastyczna: <ul style="list-style-type: none"> - wyrażanie własnych uczuć i myśli w różnych formach plastycznych; - tworzenie przedmiotów charakterystycznych dla sztuki ludowej regionu. • edukacja społeczna: <ul style="list-style-type: none"> - współdziałanie z rówieśnikami i dorosłymi; - rozpoznanie statusu administracyjnego swojej miejscowości i regionu. • edukacja techniczna: <ul style="list-style-type: none"> - dobór materiałów i wykonywanie modeli papierowych i z tworzyw sztucznych. - utrzymywanie ładu i porządku w miejscu pracy. • wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna: <ul style="list-style-type: none"> - udział w zabawach i zawodach sportowych, zgodnie z regułami.
8	<p>Opis miejsca realizacji zajęć z uwzględnieniem warunków jakie muszą być spełnione w czasie zajęć, tzn. strefy socjalnej, sposobu realizacji zajęć w razie niepogody, dostępu dla osób niepełnosprawnych, itp.</p>	<p>Sale wystawiennicze/muzealne z przygotowanymi eksponatami sztuki ludowej, plener (zawody sprawnościowe); z zapleczem sanitarnym oraz miejscem na spożywanie posiłku.</p> <p>Sale dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Proponuje się posiłek przed prezentacją prac.</p>
10	<p>Liczba uczniów, którzy mogą jednorazowo wziąć udział w zajęciach (wraz z uzasadnieniem)</p>	<p>Maksymalnie w zajęciach weźmie udział 45 uczniów z podziałem na grupy ok. 20-25 osobowe.</p> <p>Uzasadnienie: Zapis z podstawy programowej: „Wskazane jest, aby edukacja w klasach I-III szkoły podstawowej odbywała się w zespołach rówieśniczych liczących nie więcej niż 26 osób”.</p>